

De verwijtbare gemiste diagnose

Is het terecht dat patiënten tandartsen aanklagen als deze een diagnose hebben gemist? Die vraag werd gesteld toen tijdens een cursus een casus werd gepresenteerd waarin een tandarts na een pijnklacht van een patiënt gebitselement 14 had behandeld. Op de röntgenopname was periapicaal een lichte zwarting te zien, waarop de tandarts in kwestie besloot een endodontische behandeling te starten. De behandeling werd afgemaakt, maar de patiënt bleef klachten houden. Omdat een herbehandeling niet zinvol leek, besloot de tandarts de patiënt naar een mka-chirurg te verwijzen, die vervolgens een apexresectie uitvoerde. Toch bleven de pijnklachten bij de patiënt bestaan. Toen boven het behandelde gebitselement een fistel ontstond, besloot de tandarts tot verwijzing naar een endodontoloog. Deze constateerde bij incisief 12 een apicale radiolucentie en behandelde de patiënt. Toen de rekening van de endodontoloog bij de patiënt verscheen, besloot deze een klacht tegen de tandarts in te dienen.

Door een jurist van een letselschadebureau werd aan een tandartsadviseur advies gevraagd in hoeverre deze klacht van de patiënt terecht was. De tandarts-

adviseur overwoog dat het missen van een diagnose van een aandoening in de mond niet altijd verwijtbaar kan worden genoemd. Immers, het lijkt niet realistisch om te veronderstellen dat tandartsen altijd een juiste diagnose zullen stellen. Voorts vroeg hij zich af of de gemiste diagnose had geleid tot extra kosten voor de patiënt. Die vraag was moeilijker te beantwoorden. De tandarts leek correct te hebben gehandeld toen hij de zwarting aan gebitselement 14 had geconstateerd, dit gebitselement had behandeld en vervolgens de patiënt had doorverwezen naar een mka-chirurg en daarna naar een endodontoloog. Uit het voorgelegde dossier kon niet worden opgemaakt of de tandarts de patiënt had beloofd dat hij de klacht zou verhelpen. Want zou dit het geval zijn geweest, dan had hij zijn belofte verbroken en zou de klacht tegen hem als juist kunnen worden beschouwd. In dat geval zou er in zekere zin dan sprake zijn geweest van contractbreuk. Wel stond vast dat de patiënt extra kosten had moeten maken door de gemiste diagnose.

Uiteindelijk werd de kwestie geschikt. In een gesprek tussen de patiënt en de tandarts erkende de laatste dat hij de diagnose inderdaad had gemist, maar legde nogmaals de beweegredenen uit van de wijze waarop hij had gehandeld. De patiënt waardeerde deze uitleg en afgesproken werd dat de tandarts de helft van de kosten van de endodontoloog zou betalen.

Wat ik in deze kwestie opvallend vond, was de openheid van de collega als het ging om de erkenning van de gemiste diagnose. Want het vaststellen van een gemiste diagnose of een niet geslaagde behandeling en vooral ook het melden daarvan aan patiënten of derden was bij aanvang van dit jaar een kwestie waar de kranten vol van stonden. Daar ging het vooral om een veel heftiger geval toen het AMC in Amsterdam een incident met een jong patiëntje op de kno-afdeling niet aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg had gemeld. Het ging om een mislukte operatie bij een baby van 3 maanden, bijna

2 jaar geleden. Artsen probeerden het jongetje van zijn ademhalingsproblemen af te helpen door middel van een chirurgische ingreep aan zijn strottenhoofd. Kort na de operatie liet een hechting in de keel van het jongetje los. Later bleek verkeerd hechtdraad te zijn gebruikt. Daarnaast was onduidelijk of de operatie eigenlijk wel nodig was geweest. Het jongetje had de ingreep overleefd, maar had ruim na de operatie nog steeds moeite met eten en drinken. Het ging volgens het ziekenhuis vooral om een complicatie en niet om een calamiteit. Een calamiteit is volgens de wet een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis in de gezondheidszorg die leidt tot de dood of een ernstig gevolg voor de patiënt. Over deze kwestie is veel discussie geweest. Vooral werd de vraag gesteld "Wat is een ernstig gevolg voor de patiënt?". En voorts "Hoever gaat de openheid naar de patiënt?". Ook in de huidige mondzorg zijn deze vragen actueel. Maar zover mij bekend is, wordt er in onze beroepsgroep weinig over zulke actuele kwesties gediscussieerd.